

ORDIN nr.137 din 22.12.2021

**pentru aprobarea Procedurii privind determinarea capacității disponibile în rețelele electrice pentru
racordarea de noi instalații de producere a energiei electrice**

Având în vedere prevederile art. 29 alin. (1) lit. a), ale art. 36 alin. (7) lit. a) și alin. (10), ale art. 45 alin. (1) lit. a) și e) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 14 alin. (7) și (9) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin

Art.1. - Se aprobă Procedura privind determinarea capacității disponibile în rețelele electrice pentru racordarea de noi instalații de producere a energiei electrice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art.2. - Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art.3. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data de 01 martie 2022, cu excepția prevederilor art. 14 alin. (1) care intră în vigoare la data publicării prezentului ordin.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Dumitru Chiriță

PROCEDURĂ**privind determinarea capacității disponibile în rețelele electrice pentru racordarea de noi instalații de producere a energiei electrice****CAPITOLUL I: Scop și domeniu de aplicare**

Art. 1 – Prezenta procedură stabilește regulile pentru determinarea capacității disponibile în rețelele electrice de transport și în rețelele electrice de distribuție la nivelul de tensiune de 110 kV pentru racordarea locurilor de producere deținute de producătorii de energie electrică.

Art. 2 – Procedura stabilește regulile privind publicarea în mod transparent și periodic de către operatorul de transport și de sistem a datelor referitoare la capacitățile disponibile în rețelele electrice de transport și în rețelele electrice de distribuție la nivelul de tensiune de 110 kV.

Art. 3 – Prezenta procedură se aplică de către:

- a) operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție concesionari pentru informarea producătorilor de energie electrică în vederea racordării la rețelele electrice de interes public a instalațiilor de producere a energiei electrice;
- b) producătorii de energie electrică în relația cu operatorul de transport și de sistem și cu operatorii de distribuție concesionari în scopul identificării rețelei electrice, respectiv a zonei de amplasament a acesteia, disponibile din punct de vedere al capacității pentru racordarea instalațiilor aferente locurilor de producere.

CAPITOLUL II: Definiții și abrevieri

Art. 4 – (1) Termenii utilizați în prezenta procedură sunt cei definiți în următoarele acte normative:

- 1. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- 2. Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumit în continuare regulament.

(2) Abrevierile utilizate în prezenta procedură au următoarele semnificații:

- a) ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) ATR – aviz tehnic de racordare;
- c) OD – operator/operatori de distribuție concesionar/concesionari;
- d) OTS – operator de transport și de sistem;
- e) RED – rețea electrică de distribuție;
- f) RET – rețea electrică de transport.

CAPITOLUL III: Organizarea activității de determinare a capacității disponibile în RET și RED la nivelul OTS și OD

Art. 5 – Pentru determinarea capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune de 110 kV, OTS asigură în cadrul structurii organizaționale proprii condiții de desfășurare a activităților specifice necesare și ia toate măsurile în acest sens.

Art. 6 – OTS are obligația de a respecta programul de implementare a măsurilor necesare în scopul asigurării condițiilor de determinare și publicare a capacității disponibile în RET și RED la nivelul de tensiune 110 kV, prevăzut în anexa la procedură.

Art. 7 – (1) OTS este responsabil pentru determinarea capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV, conform etapelor prevăzute în anexa la procedură.

(2) În etapele prevăzute la alin. (1), în conformitate cu responsabilitățile prevăzute în anexa la procedură, OTS determină:

a) capacitatea disponibilă în RET pentru fiecare zonă de rețea;

b) capacitatea disponibilă în RED, separat pentru fiecare zonă de concesiune a OD, pentru fiecare zonă de rețea la nivelul de tensiune 110 kV.

(3) Activitățile desfășurate de OTS în etapele prevăzute la alin. (1) referitoare la determinarea capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV conform prevederilor alin. (2) se realizează în baza unei proceduri de lucru, elaborate de OTS, conținând cel puțin:

a) metoda de determinare a capacității disponibile în rețeaua electrică;

b) schimburile de informații între OTS și OD;

c) condițiile și termenele de desfășurare a activităților și a schimburilor de informații;

d) stabilirea zonei de rețea.

(4) Toți OD au obligația de a furniza OTS, la termenul prevăzut în procedura de lucru prevăzută la alin. (3), datele și informațiile referitoare la RED 110 kV, necesare OTS pentru îndeplinirea responsabilității cu privire la determinarea capacității disponibile în RED la nivelul de tensiune 110 kV.

(5) În cazul în care pe parcursul desfășurării de către OTS a activităților necesare îndeplinirii obligațiilor prevăzute de prezenta procedură, se constată necesitatea unor modificări sau completări ale procedurii prevăzute la alin. (4), aceasta poate fi modificată/completată de către OTS din inițiativă proprie, cu respectarea dispozițiilor privind elaborarea și informarea ANRE prevăzute în prezenta procedură.

CAPITOLUL IV: Principii de determinare a capacității disponibile în RET și RED

Art. 8 – (1) Capacitatea disponibilă în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV se determină conform prevederilor art. 7 alin. (2) în unitatea de măsură MVA și MW.

(2) Periodicitatea calculului capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV este prevăzută în anexa la prezenta procedură.

Art. 9 – (1) Pentru determinarea capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV, OTS utilizează o metodă unică de calcul astfel încât valorile capacităților rezultate din calcule să poată fi comparabile între zonele de concesiune, la același nivel de tensiune a rețelei.

(2) La stabilirea datelor de intrare pe baza cărora se vor realiza calculele, OTS și OD au obligația de a utiliza, în mod unitar, criteriile obligatorii de calcul prevăzute la art. 10.

Art. 10 – Criteriile obligatorii de calcul pentru determinarea capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV se referă la starea tehnică și energetică a rețelelor respective la momentul realizării calculului și sunt următoarele:

- a) rezultatul trebuie să se refere la capacitatea disponibilă a RET și RED la nivelul de tensiune 110 kV pentru care nu este necesară realizarea de lucrări de întărire pentru crearea condițiilor tehnice în vederea evacuării puterii produse;
- b) utilizarea datelor tehnice/caracteristicilor RET și RED în funcțiune la momentul realizării calculului, inclusiv cele ale instalațiilor electrice aferente lucrărilor cuprinse în planurile de dezvoltare/investiții ale OTS și/sau OD aflate în etapa de punere în funcțiune;
- c) utilizarea capacității nominale (MVA și MW) a unităților generatoare aflate sub tensiune, precum și a celor pentru care au fost emise ATR fără lucrări de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, în termen de valabilitate;
- d) utilizarea consumului (MW și MWh) utilizatorilor RET și RED existenți, precum și al celor pentru care au fost emise ATR, în termen de valabilitate, conform procedurii întocmite și emise de OTS;
- e) respectarea limitelor admisibile ale variațiilor de tensiune în regim permanent și în regim tranzitoriu la nivelul zonelor RET;
- f) respectarea limitelor admisibile ale curenților de scurtcircuit;
- g) respectarea limitelor de compensare ale sistemelor de tratare a neutrului rețelei;
- h) menținerea nemodificată a setărilor la echipamentele de automatizare și de coordonare a protecțiilor;
- i) respectarea limitelor admisibile stabilite de standardele de performanță în vigoare pentru parametrii privind calitatea energiei electrice;
- j) respectarea situației reale din RET și RED privind instalațiile electrice care sunt în rezervă la momentul realizării calculului.

CAPITOLUL V: Publicarea capacității disponibile în RET și RED

Art. 11 – (1) OTS are obligația de a publica pe pagina proprie de internet capacitățile disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune 110 kV, determinate conform prevederilor prezentei proceduri.

(2) Capacitățile disponibile se publică periodic, la termenele prevăzute în anexa la prezenta procedură.

Art. 12 – Interfața cu datele publicate referitoare la capacitățile disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune de 110 kV, pusă la dispoziția utilizatorilor conform prevederilor art. 11 alin. (1), trebuie să fie interactivă, intuitivă, clară, ușor de accesat și să ofere informațiile necesare potrivit prevederilor art. 7 alin. (2).

CAPITOLUL VI: Utilizarea de către producătorii de energie electrică a informației publicate referitoare la capacitatea disponibilă în RET și RED

Art. 13 – (1) Producătorii de energie electrică pot utiliza datele referitoare la capacitatea disponibilă în RET și în RED la nivelul de tensiune de 110 kV în scopul informării anterior demarării procesului de racordare la rețea.

(2) În situația în care, în urma informării de pe pagina de internet OTS, producătorul de energie electrică optează pentru racordarea locului de producere în RET sau în RED aferentă unei zone de concesiune a unui anumit OD, acesta se va adresa OTS sau OD respectiv în conformitate cu prevederile regulamentului.

Art. 14 – (1) Producătorul de energie electrică poate solicita, printr-o cerere, OTS sau/și OD informații privind condițiile și posibilitățile de realizare a racordării la rețea a locului producere ca urmare a informării pe pagina de internet a OTS cu privire la capacitatea disponibilă în RET și în RED la nivelul de tensiune de 110 kV.

(2) Ca răspuns la cererea prevăzută la alin. (1), OTS sau/și OD este/sunt obligat/obligați să transmită solicitantului informații generale privind:

- a) posibilitățile de racordare la rețeaua proprie a instalațiilor aferente locului de producere;
- b) regulile privind racordarea la rețea conform prevederilor regulamentului;
- c) acțiunile pe care trebuie să le întreprindă producătorul, respectiv operatorul de rețea pentru racordare;
- d) documentele aferente necesare pentru inițierea procesului de racordare;
- e) tarifele în vigoare practicate de operatorul de rețea, respectiv tarifele pentru emiterea avizelor tehnice de racordare și tarifele de racordare așa cum rezultă din studiile întocmite, precum și temeiul legal al acestora.

(3) Informațiile prevăzute la alin. (2) se transmit solicitantului în scris, gratuit, în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la înregistrarea cererii scrise a acestuia, în formatul stabilit de OTS.

CAPITOLUL VII: Dispoziții finale

Art. 14 – (1) OTS are obligația de a transmite spre informare la ANRE procedura prevăzută la art. 7 alin. (3) , în termen de 2 luni de la data publicării prezentului ordin.

(2) OTS are obligația de a transmite la ANRE, spre informare, procedura modificată/completată, după caz, conform prevederilor art. 7 alin. (5) în termen de 15 zile de la data actualizării.

Art. 15 Costurile OTS pentru achiziția echipamentelor și/sau serviciilor necesare pentru realizarea activității de determinare a capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune de 110 kV conform prevederilor prezentei proceduri se recunosc în tarifele pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, în conformitate cu prevederile reglementărilor aplicabile.

Art. 16 – Pentru Societatea Distribuție Energie Electrică Romania S.A., OTS determină capacitatea disponibilă conform prevederilor procedurii la nivelul fiecărei zone de rețea pentru care societatea respectivă deține concesiunea.

Art. 17 – Anexa face parte integrantă din prezenta procedură.

PROGRAM
de implementare a măsurilor necesare în scopul asigurării condițiilor de determinare și publicare a capacității disponibile în RET și în RED la nivelul de tensiune de 110 kV

Etapă	Entitatea responsabilă	Măsura	Rețeaua		Durata	Termen de referință (începe la:)	Periodicitate	Informația
1	OTS – CNTEE Transelectrica S.A.	Elaborarea procedurii de lucru și transmiterea acesteia la ANRE, spre informare	RET și RED 110 kV		2 luni	Data publicării prezentului ordin	-	-
2	OTS – CNTEE Transelectrica S.A.	Determinarea capacității disponibile - faza de testare	RET și RED 110 kV		1 lună	Data finalizării de către OTS a procedurii de lucru (data transmiterii la ANRE); nu mai tarziu de 01 aprilie 2022	-	Capacitatea disponibilă în RET pentru fiecare nod de rețea/element de zonă de rețea; Capacitatea disponibilă în RED, separat pentru fiecare zonă de concesiune a OD, pentru fiecare nod de rețea/element zonă de rețea la nivelul de tensiune 110 kV.
3	OTS – CNTEE Transelectrica S.A.	Determinarea capacității disponibile - faza de aplicare Publicarea capacității disponibile pe pagina de internet a OTS	RET și RED 110 kV			1 aprilie 2022	Lunar, în data de 1 a fiecărei luni	Capacitatea disponibilă în RET pentru fiecare nod de rețea/element de zonă de rețea; Capacitatea disponibilă în RED,

						1 iulie 2022	Bilunar, în datele de 1 și 15 ale fiecărei luni	separat pentru fiecare zonă de concesiune a OD, pentru fiecare nod de rețea/element zonă de rețea la nivelul de tensiune 110 kV.
						1 octombrie 2022	Săptămânal, în fiecare zi de luni a săptămânii	

Notă: * Pentru Societatea Distribuție Energie Electrică România S.A., OTS determină capacitatea disponibilă conform prevederilor procedurii la nivelul fiecărei zone de rețea pentru care societatea respectivă deține concesiunea, respectiv Muntenia Nord, Transilvania Nord și Transilvania Sud.